

OFI

Vecné učivo

1. zväzok

1

Schvalovacie číslo

Učebnica zodpovedá rámcovým učebným osnovám Ministerstva školstva MR a rámcovým učebným osnovám Dielne Národného vydavateľstva učebníc (17/2004/V 20)

Expert ŠÚ:

Autor: Hartdégenné Rieder Éva

Preklad: Iveta Nagyová

Lektor: Dr. Pavol Žibrita

Zodpovedná redaktorka slovenského vydania: Mária Sutyinszká

Návrh obalu: János Bánáti

Ilustrácie: Péter Pintér

Fotografie: Tibor Szaszák MTI

Zodpovedná redaktorka maďarského vydania: Katalin Kallós

© Hartdégenné Rieder Éva, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet 2015

A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.

ISBN 978-963-19-7828-5

Raktári szám: 30442/I

Műszaki igazgató: Babicsné Vasvári Etelka

Műszaki szerkesztő: Orlai Márton

Grafikai szerkesztő: Görög Istvánné Terjedelem:

6,18 (A/5) ív

Tömeg: 165 gramm

1. kiadás, 2014

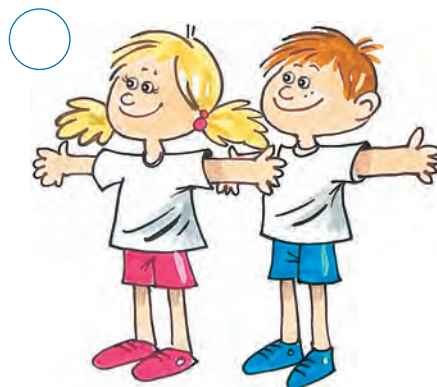
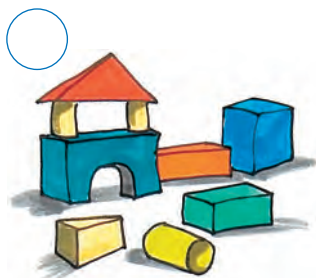
Nyomdai előkészítés: Ghyczy Attila, Bánáti János
Rockwell Design Kft. – www.rockwell.hu

Z materskej školy do školy

1. Pomôž! Ktorou cestou sa dostanú Žofka a Petrik do školy?

2. Ktorý obrázok pripomína materskú školu? Prečo?

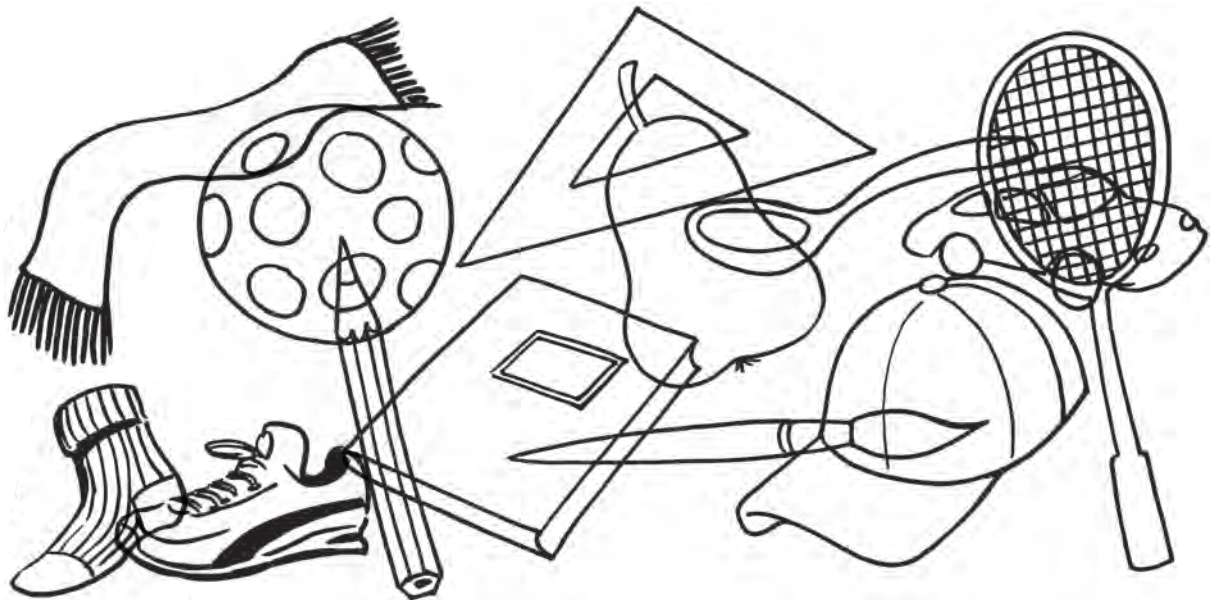

3. Čo patrí do školskej tašky? Odôvodni svoju voľbu!

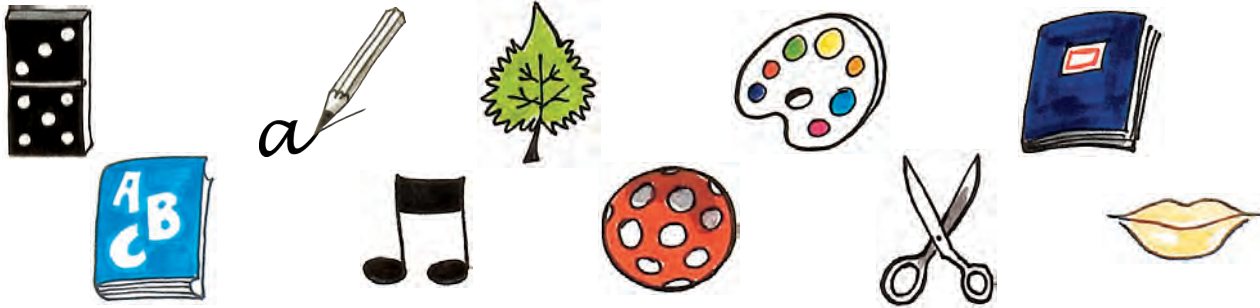
4. Vyhládaj na obrázku školské potreby! Koľko si ich našiel?

5. Aké čudné veci vidíš v tejto triede? Ako by si ich napravil?

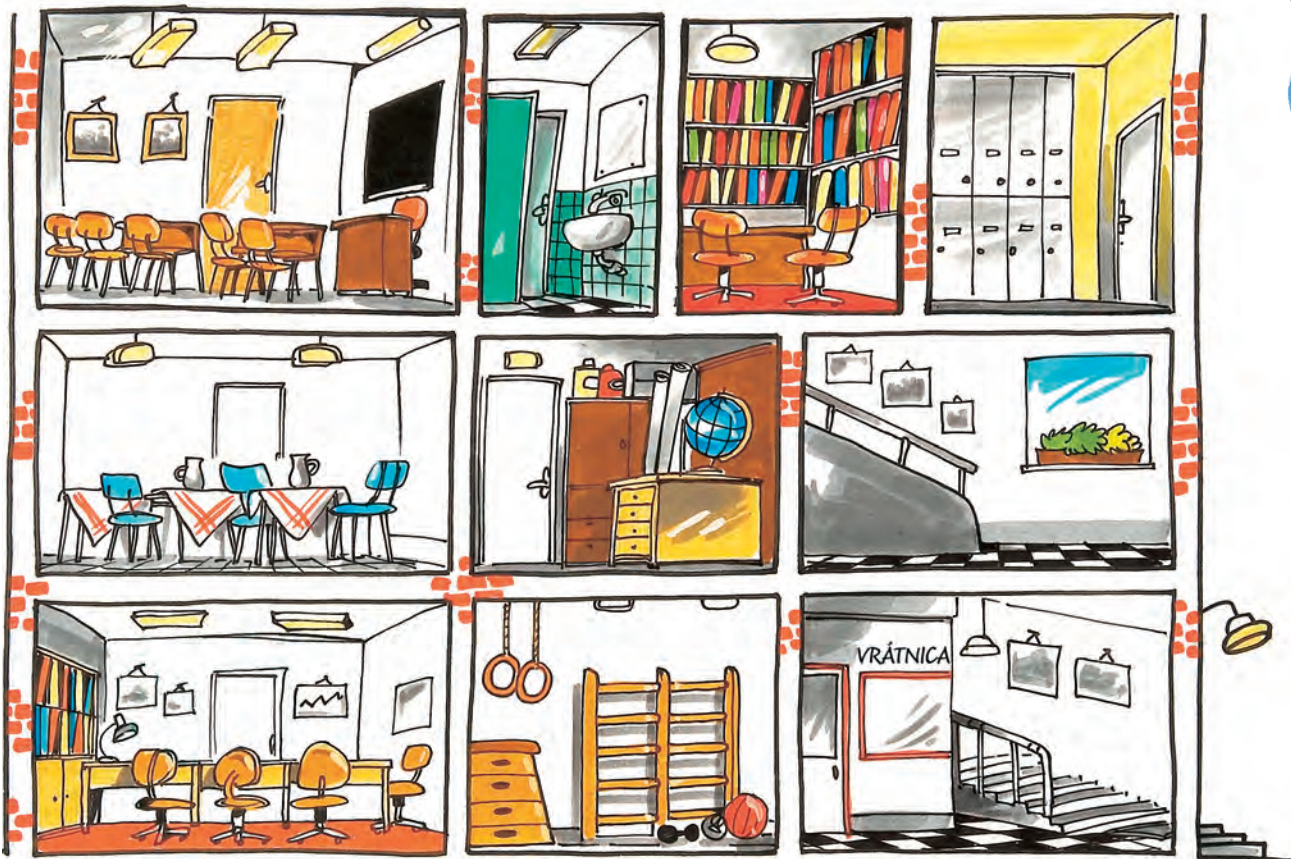

6. Porozprávajte sa, ktorý učebný predmet označujú obrázky?

Na 13. stranú obrázky si nakresli svoj rozvrh hodín!

7. Ktoré časti školy vidíš na obrázku?

Do ktorej miestnosti patria predmety na malých obrázkoch?

8. Je prestávka. Kto sa správa správne a kto nesprávne?

9. Komu a čo povedia Žofka a Petřík, ak chcú byť zdvorilí?

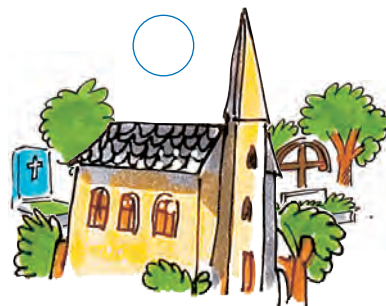
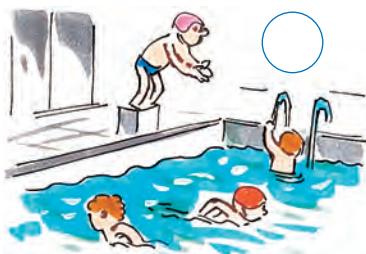

Bud' aj ty zdvorilý! Vymysli podobné situácie a spolu so spolužiakmi precvičuj správne správanie sa!

Z domu do školy

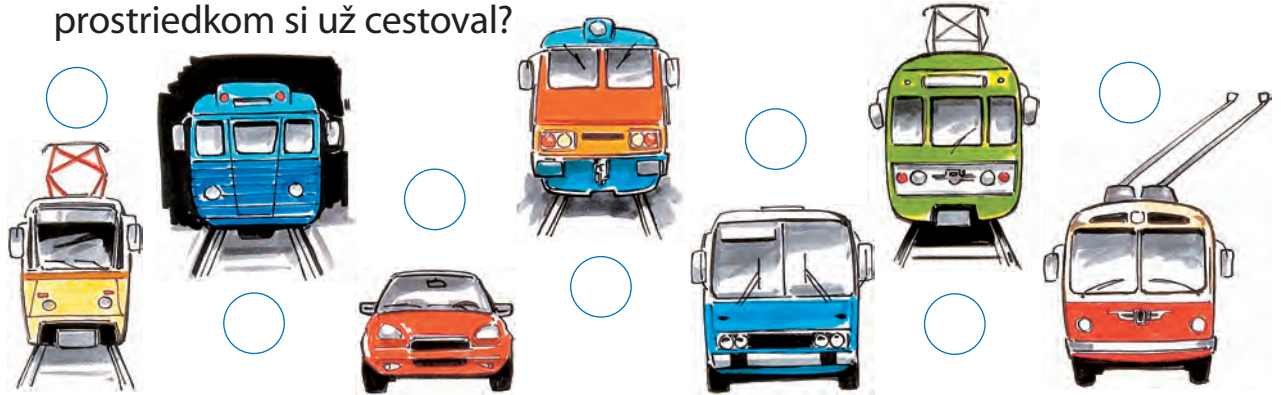
1. Nakresli na výkres dom, v ktorom bývaš!

2. Pozri, čo znázorňujú obrázky! Čo z nich sa nachádza aj v mieste tvojho bydliska?

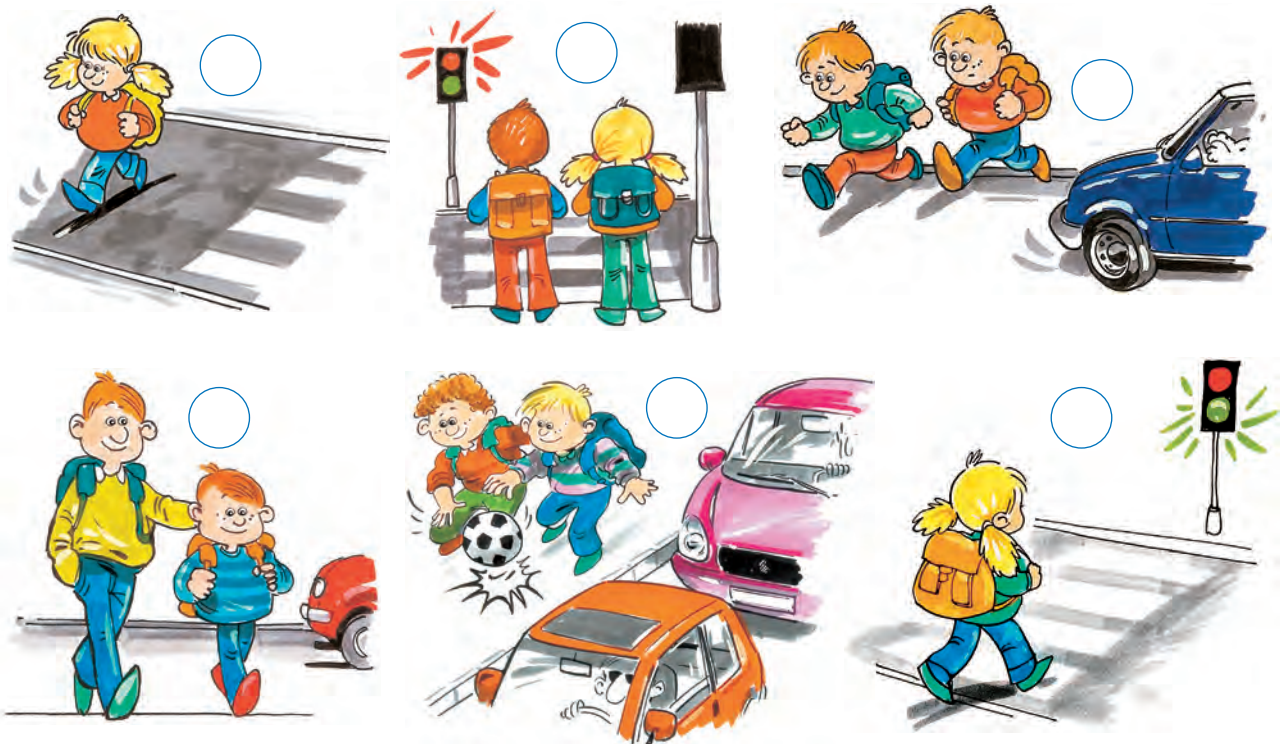

3. Ktorý dopravný prostriedok rozoznáš na obrázkoch? Ktorým dopravným prostriedkom si už cestoval?

4. Pomôž Žofke a Petríkovi! Na ktorom obrázku sa deti na ceste správajú správne?

Ku ktorému obrázku patrí nasledovné upozornenie: Cesta nie je ihrisko! Prečo?

5. Pozorne si pozri dopravné značky! Ktorá dopravná značka čo znamená?

6. Petřík a Žofka by ťa chceli navštíviť. Vieš im povedať svoju presnú adresu?

Moja rodina

1. Nakresli na výkres svoju rodinu! Predstav jednotlivých členov svojej rodiny!

2. Rozprávaj o obrázku!

V čom sa podobá tvoja rodina tej, ktorú vidíš na obrázku?

3. Na čo používame veci na obrázkoch?

Porozprávaj, kto akú prácu zvykne u vás robiť!

4. Aj ty už vieš pomôcť. Čo rád robíš?

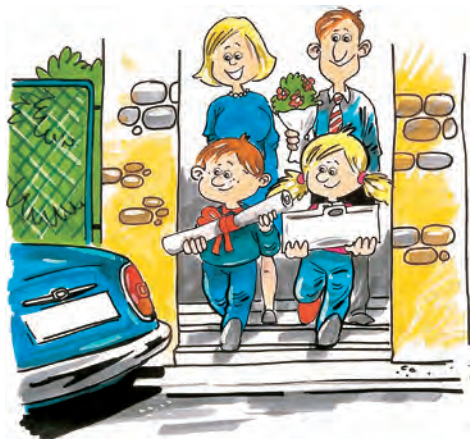

Nakresli na prázdne miesto takú prácu v domácnosti, ktorú si nenašiel na obrázkoch, ale rád ju robíš!

5. Čo robí tvoja rodina vo voľnom čase?

6. Rozprávaj o obrázkoch! Dokonči príbeh!

Daj mu názov!

7. Žofka a Petrik sú dobrí súrodenci. Podľa teba prečo?

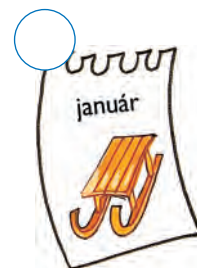

Oboznámme sa s kalendárom!

1. Vypočujte si riekanku! Pozrite si obrázky!
Koľko mesiacov má rok?

Január, snehuliakom dáva dar.
Február, slnečných dní máva pár.
Marec jediný, ženie zimu z dediny.
Apríl poľom preletí, seje žitko pre deti.
Máj, učí spievať les i háj.
Jún má taký kľúč, čo pozláti slnka lúč.
Júl nám dovolí začať žatvu na poli.
August v záhrade nevyhne sa paráde.
September má opraty, vezie deti do školy.
Október je mesiac snov, robí hračky z gaštanov.
November, do úkrytov ženie zver.
December, rozdá deťom vrece hier.

- a) Vyfarbi kruhy vedľa listov kalendára: zelenou pri jarých mesiacoch, žltou pri letných mesiacoch, svetlohnedou pri jesenných mesiacoch a modrou pri zimných mesiacoch! Rozprávaj o obrázkoch!
 b) Ktorá čiara kam vedie? Prečo? Pokračuj v spájaní!
 c) Porátaj, koľko mesiacov má jedno ročné obdobie!

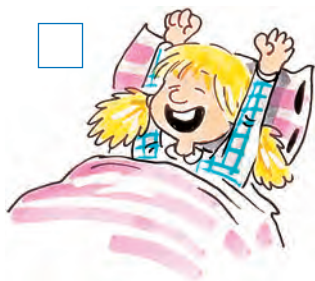
2. Porátaj, koľko dní má týždeň! Dnešný deň označ v kruhu znamienkom X!
Vyfarbi tie dni, keď nemusíš ísť do školy!

Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Sobota	Nedeľa

Dni v týždni: pondelok, utorok, streda, štvrtok, piatok, sobota, nedeľa.

3. V ktorej časti dňa vykonávame činnosti, ktoré sú znázornené na obrázkoch?
Odôvodni svoju odpoveď!

1-2-3

4. Pozoruj počasie na školskom dvore a v jeho okolí!
Čo čím vnímame, meriame? Pomôžu ti obrázky.

Nakresli do tabuľky počasie troch dní!
Môžeš použiť aj symboly, ktoré sú vedľa tabuľky.

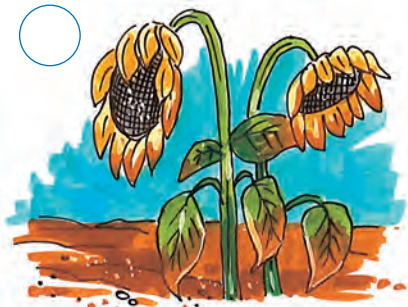
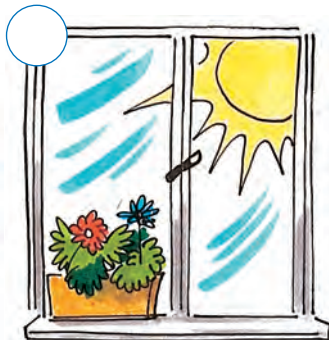
	 slnecné žiarenie	 teplota	 vietor	 zrážky
1. deň				
2. deň				
3. deň				

5. Rozprávaj o počasí na obrázkoch! Ktoré ročné obdobia si rozoznal?

6. Komu vyhovuje a komu nie, keď je takéto počasie? Prečo?

„Jeseň pani bohatá, farbí stromy do zlata, premal'úva celý sad.“

Mária Rázusová-Martáková: Žltá jeseň (úryvok)

1. Rozprávajte sa o obrázku!

2. Ktoré obrázky charakterizujú jeseň?

3. Všimol si si, že na jeseň sa skôr stmieva a ráno neskôr rozvidnieva? Na čom si to postrehol? Pomôžu ti obrázky.

4. Ktoré časti oblečenia a aké topánky nosíš na jeseň? Prečo?

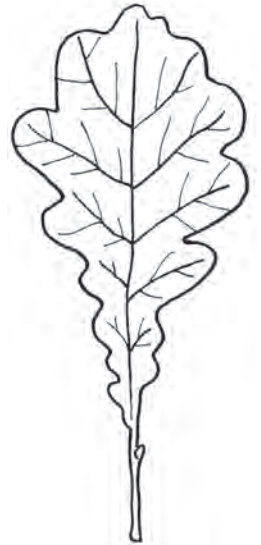

Čo chýba? Nakresli!

5. Listy ktorých rastlín rozoznáš?

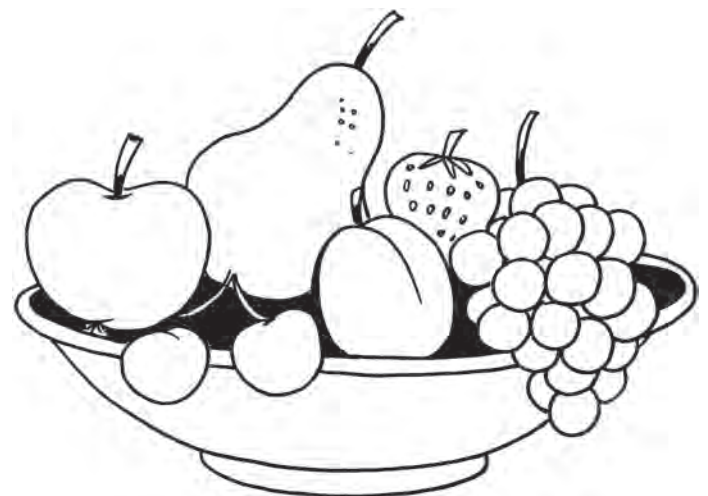
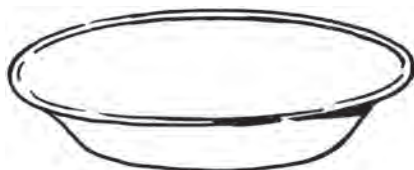
Vyfarbi ich tak, ako ich vidíš na jeseň!

6. Pomenuj plody na obrázkoch! Na čo sú tieto plody dobré?

7. Ktoré ovocie rozoznáš na mise? Vyfarbi tie druhy, ktoré dozrievajú na jeseň!

Nakresli na tanier tvoje obľúbené ovocie!

8. Ako sa zvieratá pripravujú na zimu?
Vyhládaj obrázky, ktoré patria k sebe!

9. Ktoré sviatky a významné dni sa viažu k obrázkom?

oberačkový sprievod

23. október

Sviatok všetkých svätých –
Pamiatka zosnulých

Deň svätého Martina

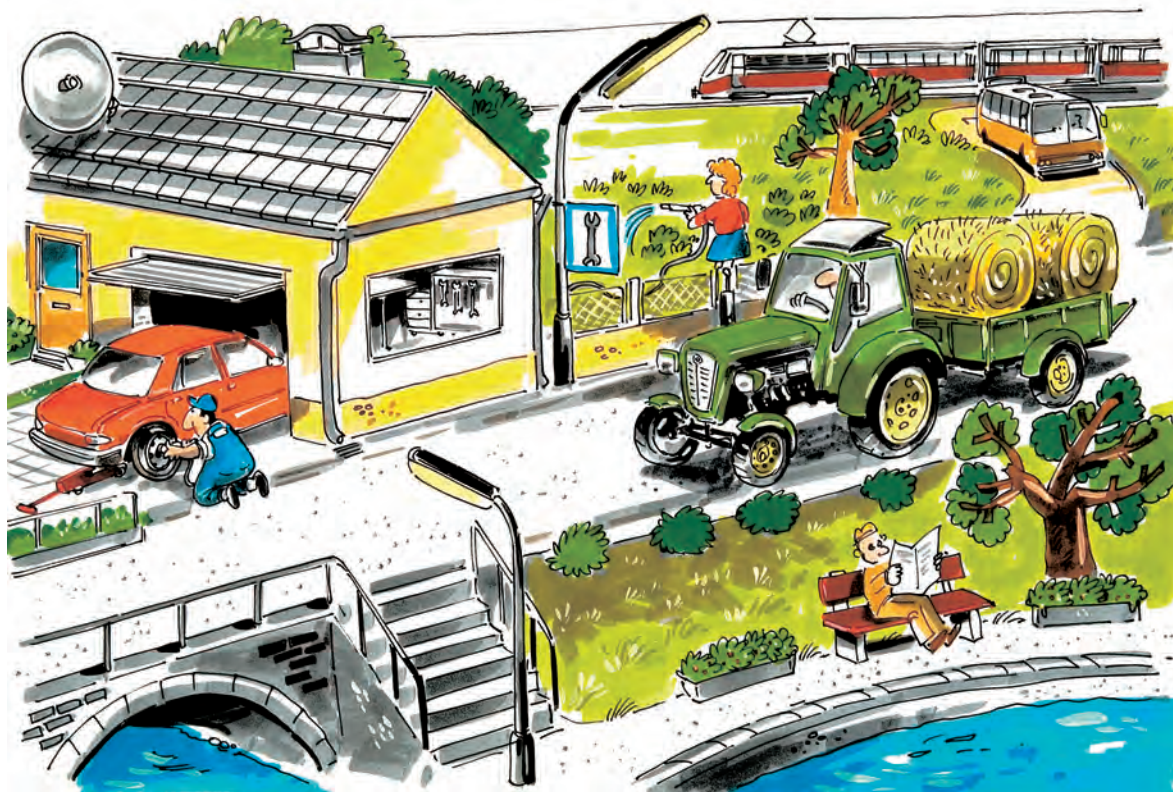
Remeslá, povolania

1. Aký bol život v minulosti? Aké nástroje používali ľudia pri práci?

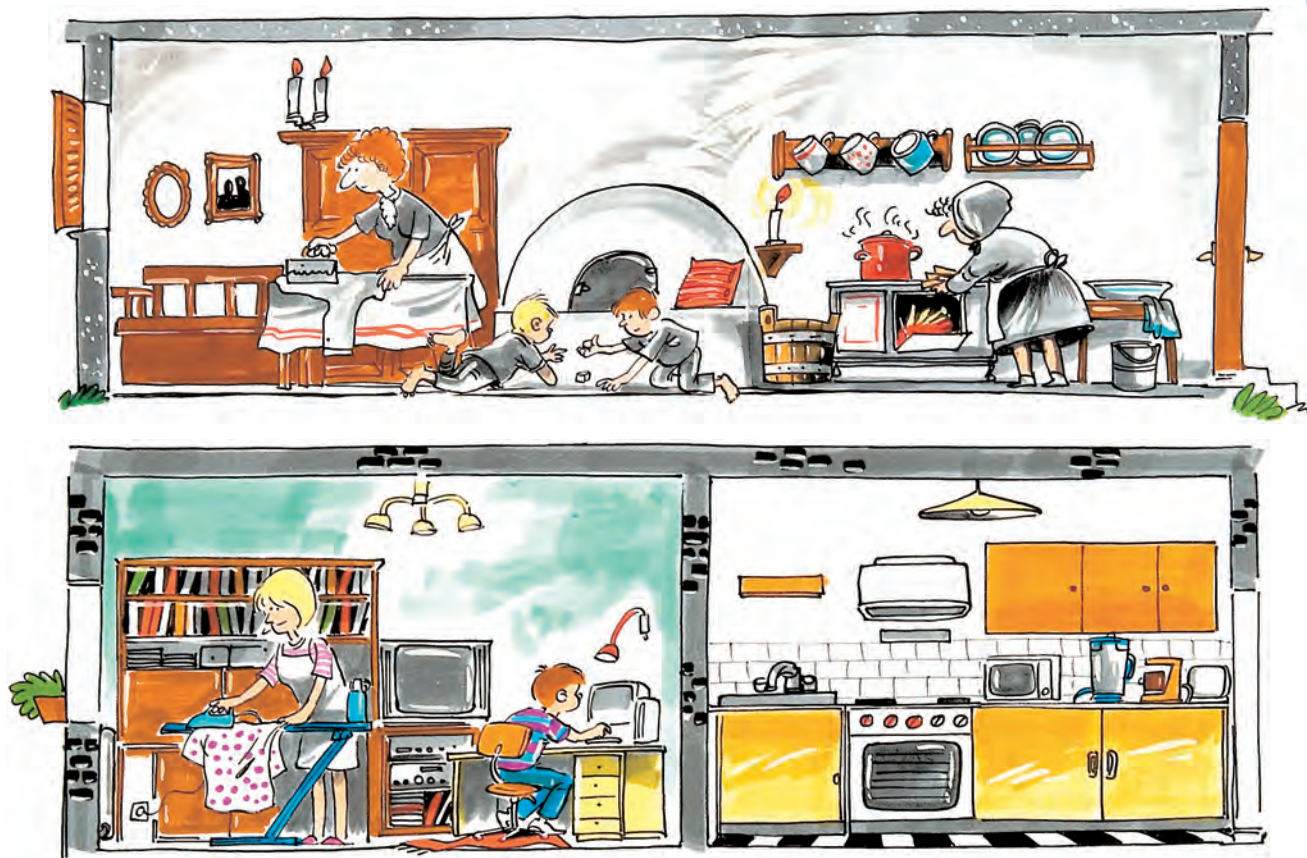

a) Aký je život dnes? Aké nástroje používajú ľudia pri práci dnes?

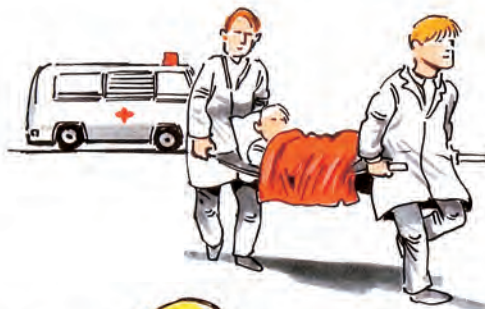
b) Porovnaj obrázky! Aké rozdiely vidíš?

2. Porovnaj obrázky! Aké rozdiely vidíš?

Aké nástroje a zariadenia uľahčujú domáce práce dnes?

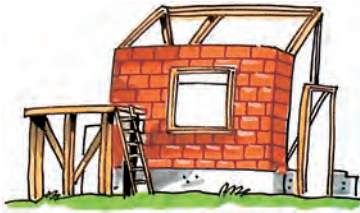
3. Aké povolania vidíš na obrázkoch? Kto akú prácu vykonáva?

Kto s akým náradím alebo nástrojom pracuje?

4. Povedz, kto a čo zhotovuje? Ktoré remeslá považuješ za staré? Prečo?

Povedz, kto čo používa pri svojej práci?

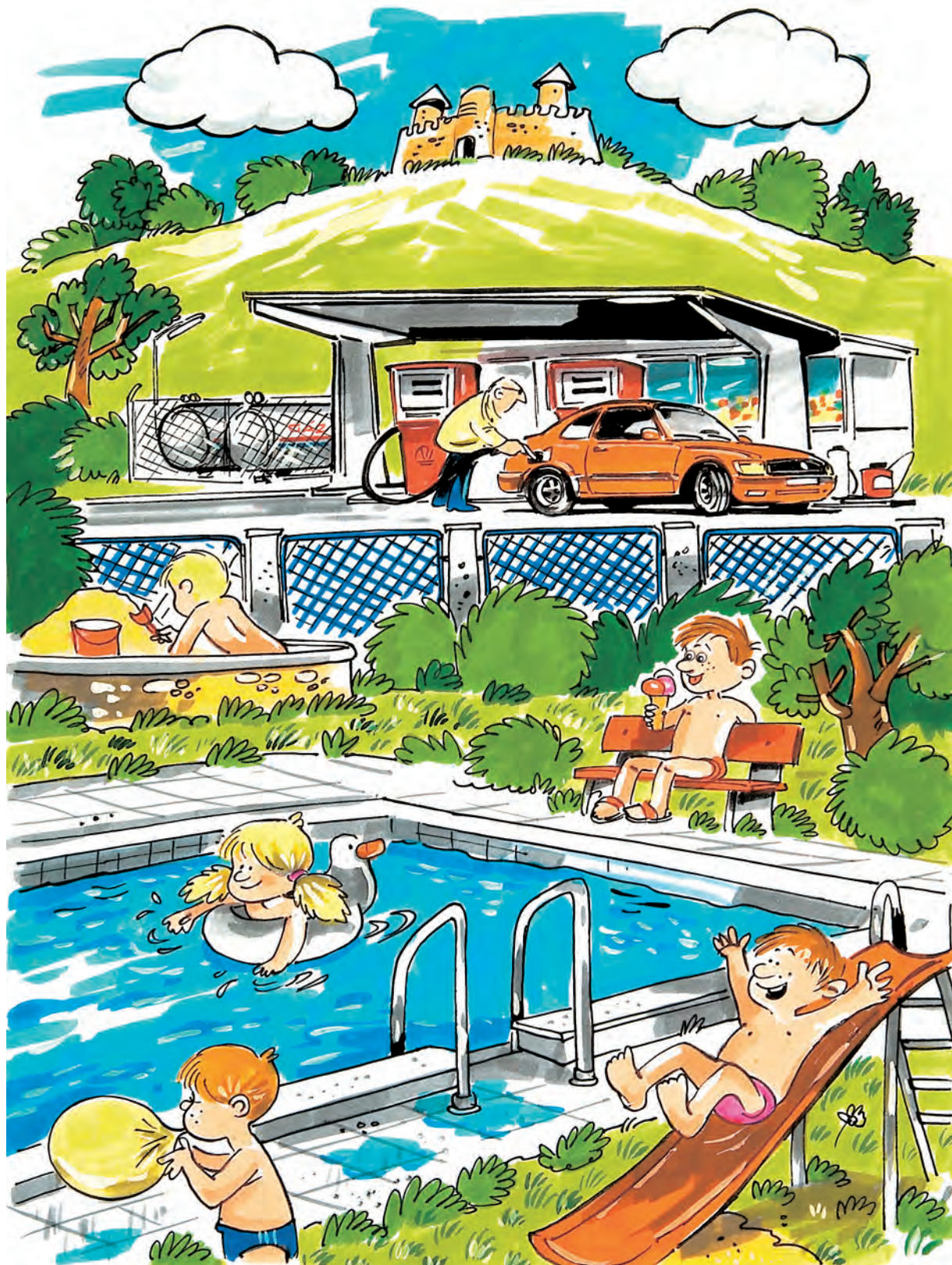

5. Ktorý nástroj rozpoznáš na obrázku? Na čo sa používa? Ako funguje?

Predmety v našom prostredí

1. Rozprávaj o obrázku! Aké predmety rozoznáš na obrázku?
Z akých materiálov sú tieto predmety vyrobené?

Predmety v našom prostredí sú z rôznych materiálov.

2. Z akých materiálov sú nasledovné predmety? Orámuj predmety vyrobené z rovnakého materiálu?

Ku každej skupine nakresli jeden predmet, ktorý sa k nej hodí!

3. Predstav predmety, ktoré sú v triede! Použi nasledovné výrazy!
farebný, tvrdý, mäkký, hladký, drsný, pružný, krehký, jedlý, studený, okrúhly,
hranatý, ťažký, ľahký, veľký, malý, dlhý, krátky, široký, úzky, krehký

4. Zahrajte sa! Vyber si jeden predmet z vreca! Spolužiaci sa ťa budú pýtať na vlastnosti predmetu! Obrázok uhádnutého predmetu preškrtni!

 Predmety rozlišujeme na základe ich vlastností.

5. Vieš, čo znamenajú tieto symboly? Ktoré materiály možno znovu použiť?
Vymenuj niektoré!

6. Povedz, z čoho sú vyrobené predmety a jedlo na obrázkoch!

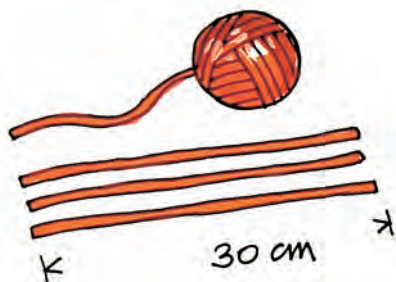
7. Ako bude zo pšenice chlieb?

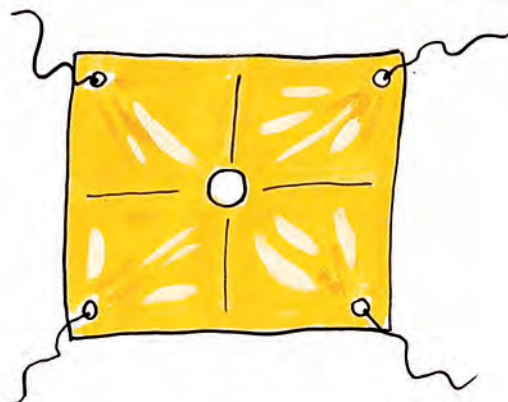
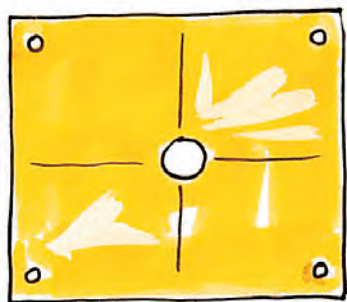
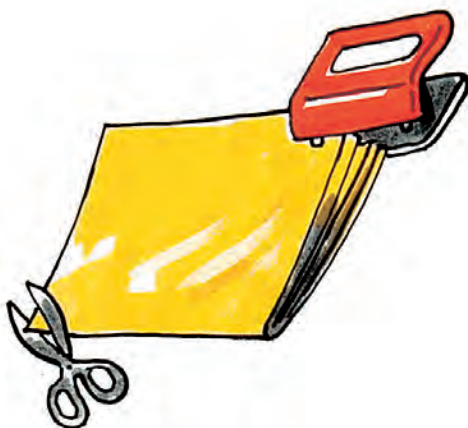
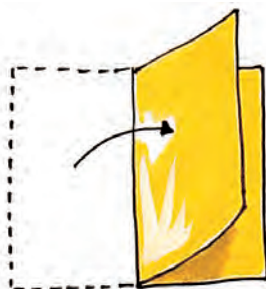
 Jedlá sú pripravované zo surovín. Suroviny sa rôznymi postupmi spracujú, až z nich napokon vznikne chutné jedlo.

Zhotovme padák!

1. Aké materiály a nástroje budeš potrebovať na zhotovenie padáka?

40 cm

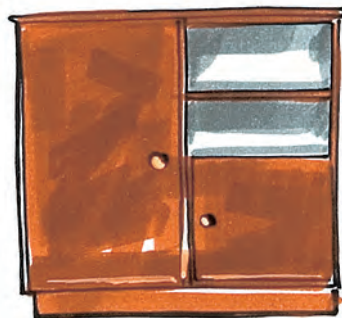
Z čoho sa vyrába padák v skutočnosti? Na čo sa používa?

Pevné, kvapalné, plynné

1. Počul si už tieto výrazy? Čo znamenajú?

pevné – kvapalné – plynné

2. Čo vidíš na obrázkoch? Z čoho sú vyrobené?

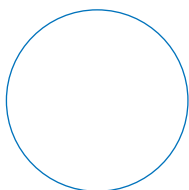

Ktoré si už držal v ruke? Akými sa ti zdali? Čo majú spoločné?

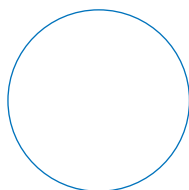
3. Nasyp do misiek piesok, pšeničnú krupicu a kryštálový cukor!

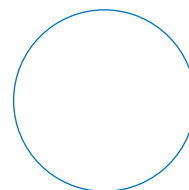
piesok

pšeničná krupica

kryštálový cukor

Preskúmaj lupou, čo je v miskách! Nakresli, čo si videl!

4. Vymenuj pevné látky! Pomôže ti obrázok na strane 23!

Materiály v našom prostredí sú väčšinou pevné látky.

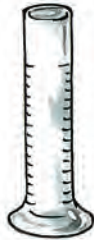
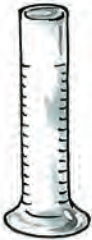

5. Čo je vo fľašiach? Aký tvar má voda, ktorá je v nich?

- Urobte pokus s takýmito alebo podobnými nádobami!
- V ktorej nádobe je podľa teba najviac vody? Prečo?
- Ako zistíme, v ktorej je najviac vody? Povedz svoje nápady!
- Vodu z fliaš prelejte do nádob rovnakého tvaru!
- Zaznač na nádobe výšku vody! Čo ste zistili?

Voda je látka kvapalného skupenstva.

6. Aká tekutina je v nádobách?

7. Vymenuj tekuté látky! Na pomoc si pozri obrázky v učebnici!

8. Aké nápoje môžeme pripraviť z horúcej vody? Nakresli, čo k nim ešte potrebujeme!

9. Urob pokusy uvedené na obrázkoch! Ochutnaj vodu v pohároch!
Aká bola? Prečo nemá voda vo všetkých troch pohároch rovnakú chuť?

voda z vodovodu cukor a voda soľ a voda

voda z vodovodu cukor a voda soľ a voda

Vo vode sa rozpúšťajú rôzne látky.

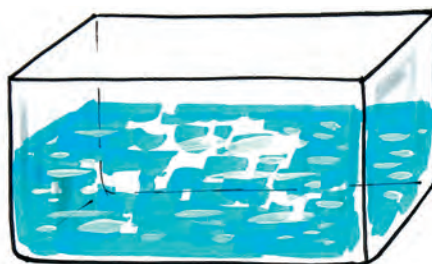
10. Čo je v sklenenej fľaši?
Na hrdlo fľaše natiahnite balón!
Urobte pokus!
Čo sa stalo s balónom?

11. Ako by si dokázal pomocou vecí uvedených na obrázku, že vo fľaši je vzduch?

Vzduch je plynná látka.

12. Vymenuj predmety, v ktorých je vzduch! Nakresli niektoré z nich!

13. Uved' ďalšie príklady na plynné látky! Pomôže ti obrázok na 23. strane.

Voda, zdroj života

1. Pre koho je voda dôležitá a prečo? Povedz na základe obrázkov!

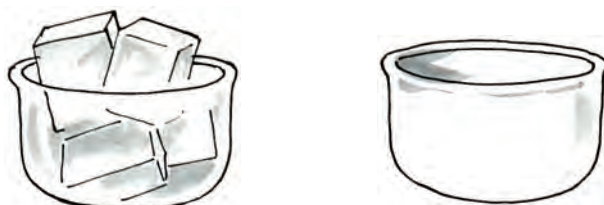
2. Vysvetli na základe obrázkov, z čoho robí Petřík kockový ľad a ako! Čo sa stalo s vodou, ktorú vložil do mrazničky?

Tekutá voda zamrzla na pevný ľad.

3. Čo nájde Petřík v pohári, ak nevráti kocky ľadu do mrazničky?

Pevný ľad sa rozpustil a vznikla z neho tekutá voda.

4. Petřík položil na radiátor pohár vody.
O niekoľko dní nebola v ňom ani kvapka. Vysvetli, čo sa stalo!

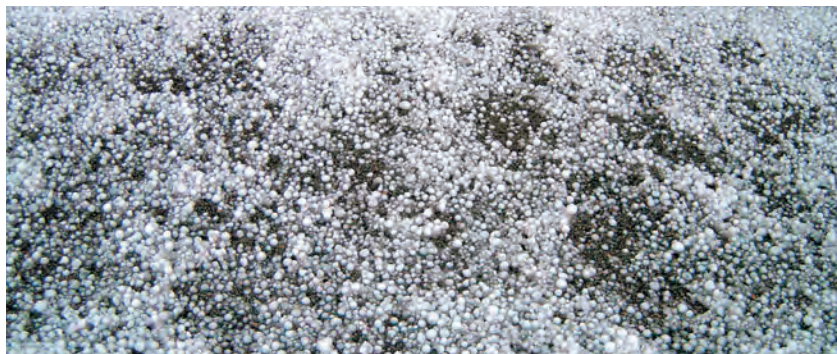
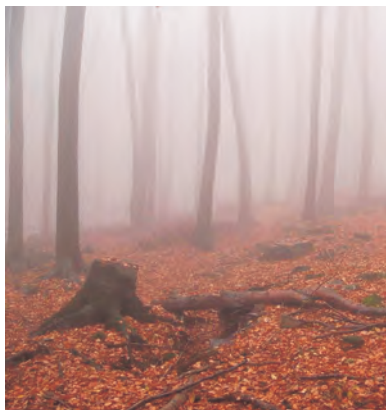
 Tekutá voda sa odparila, stala sa z nej plynná látka – vodná para.

5. Ktorá z látok uvedených na obrázku sa roztopí?
Kruh pri obrázku vyfarbi načerveno!

Na obrázku uvedených látok, ktorá sa odparuje? Kruh pri obrázku vyfarbi na zeleno!

6. Ktoré druhy zrážok rozoznáš na obrázkoch?

hmla
krupobitie
dážď
sneh

Ako by si dokázal, že jednotlivé druhy zrážok vznikajú z vody?

Ako sa orientujeme?

1. Čo vidíš na obrázku?

Čo je, ktorým smerom na obrázku?

2. Nakresli také predmety v triede, ktoré sú

pred tebou!

napravo od teba!

za tebou!

3. Označ na obrázku Petríkovu pravú ruku! Ktoré tvrdenie je pravdivé a ktoré nepravdivé? Zakrúžkuj príslušné písmeno!

Kvet je napravo od Petríka! p n

Lod' je naľavo od Petríka! p n

Motýľ je napravo od Petríka! p n

Mačička je naľavo od Petríka! p n

Strom je naľavo od Petríka! p n

Jablko je napravo od Petríka! p n

Bránka je napravo od Petríka! p n

Kôň je naľavo od Petríka! p n

4. Ako sa Žofka a Petrík dostanú na ihrisko? Nakresli ich cestu!

Postupuj podľa pokynov a spoj kamienky!

Hore → napravo → hore → naľavo → hore → napravo → dole →
naľavo → dole → napravo → hore → napravo → dole

Určenie smerov nám pomáha pri orientácii.

5. Zahrajte sa! Zaviazte jednému spolužiakovi oči! Zaved'te ho v triede ku stoličke, k tabuli alebo ku skrini! Používajte pritom slová napravo, naľavo, rovno dopredu, dozadu!

6. Nakresli, čo vám pani učiteľka/pán učiteľ prečíta!

Žofka drží v ľavej ruke balón. Napravo od nej je strom. Žofka má pri ľavej nohe červenú bodkovanú loptu. Pod nohami má zelenú trávku. V pravom hornom rohu obrázku svieti slnko.

7. Urobte v triede nasledovné merania!

Koľko krokov musíš urobiť od tabule k svojej lavici?

odhad: _____ krokov meranie: _____ krokov

Koľko krokov musíš urobiť od okna k dverám?

odhad: _____ krokov meranie: _____ krokov

Koľko piadí meria kratšia strana tvojej lavice?

odhad: _____ malé piade meranie: _____ malé piade

odhad: _____ veľké piade meranie: _____ veľké piade

Koľko piadí meria dlhšia strana tvojej lavice?

odhad: _____ malé piade meranie: _____ malé piade

odhad: _____ veľké piade meranie: _____ veľké piade

Koľko krokov meria kratšia strana triedy?

odhad: _____ krokov meranie: _____ krokov

Koľko krokov meria dlhšia strana triedy?

odhad: _____ krokov meranie: _____ krokov

Určenie vzdialeností nám pomáha pri orientácii.

„Sneží, sneží, sneh sa sype, nezatváraj, mráz nás štípe!“

Štefan Moravčík: Sneží, sneží (úryvok)

1. Rozprávaj o obrázku! Porovnaj ho s obrázkom o jeseň!

a) Ktoré sú zimné mesiace? Vymenuj ich!

b) Koľko zimných mesiacov máme? Napíš do rámčeka!

2. Aké počasie býva v zime? Urob pozorovanie!
Môžeš použiť symboly, ktoré sú vedľa tabuľky!

	 slnéčné žiarenie	 teplota	 vietor	 zrážky
1. deň				
2. deň				
3. deň				

3. Dokresli chýbajúce obrázky! Porozprávaj príbeh!

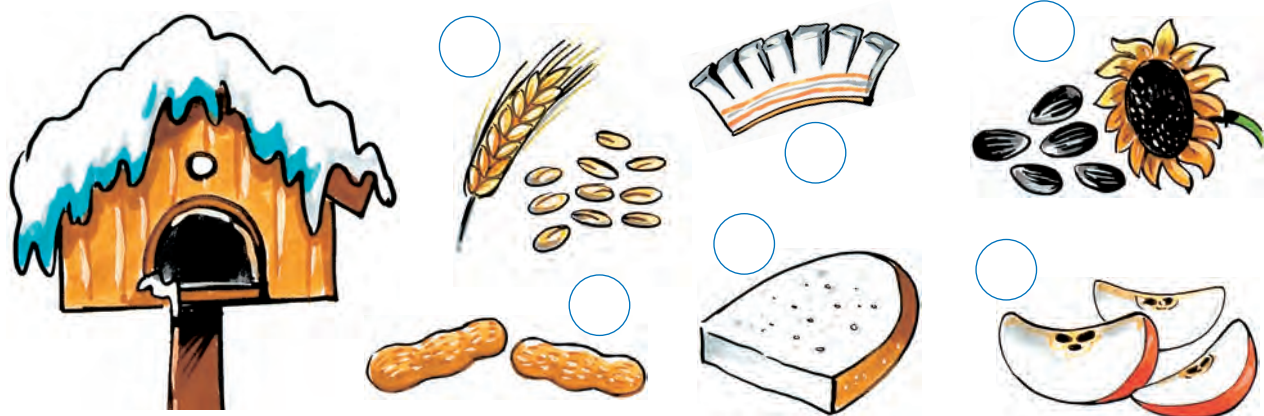

Daj názov svojmu príbehu!

4. Kde sú zvieratá v zime a čo robia?

5. Čím môžu Žofka a Petrík kŕmiť v zime vtáky? Prečo?

Čím sa nesmú vtáky kŕmiť? Prečo?

6. Nakresli, aký je ovocný strom na jeseň a aký je v zime!

na jeseň

v zime

7. Prečo je dobré, ak majú Žofka a Petrík na kabátoch a školských taškách reflexné pruhy?

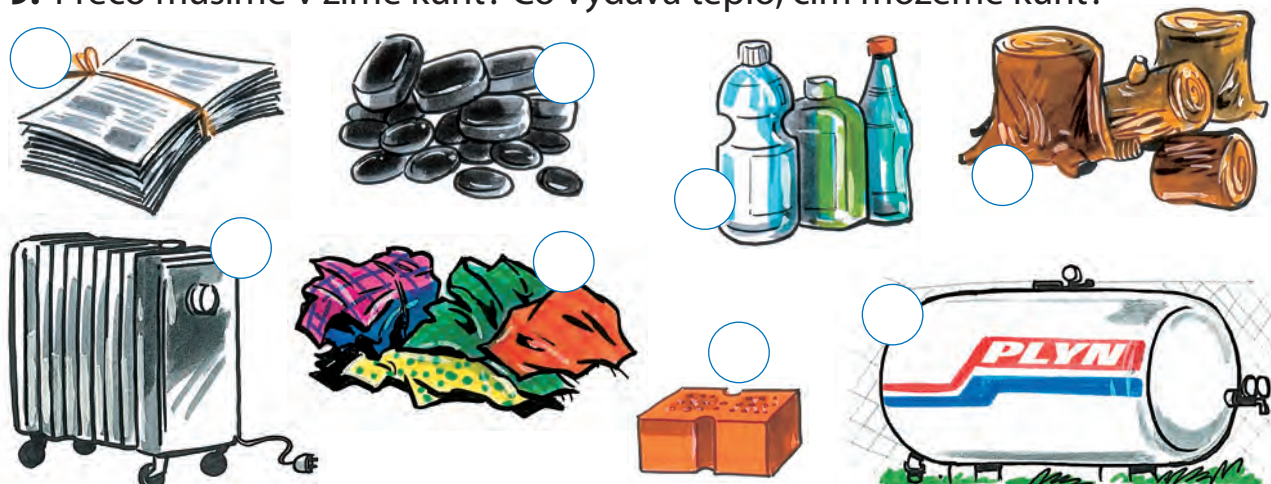
8. Vyhládaj zimné oblečenie a obuv!

Ktorá časť zimného oblečenia chýba na obrázku? Nakresli ju!

9. Prečo musíme v zime kúriť? Čo vydáva teplo, čím môžeme kúriť?

10. Čo robia ľudia v zime? Povedz podľa obrázkov!

Čo robí v zime tvoja rodina?

11. V zime je veľa sviatkov. Ktoré rozoznáš podľa obrázkov!

december

január

február

Ktorý sviatok alebo významný deň sa oslavuje v jednotlivých mesiacoch?
Spoj ich! Nakresli, čo je 6. decembra!

Precvičujme, opakujme!

1. Aké čudné veci vidíš na obrázkoch? Odôvodni svoju odpoveď!

Ktoré ročné obdobia rozoznáš na základe obrázkov? Podľa čoho si ich rozoznal?

2. Zorad' ročné obdobia!

Vymenuj názvy mesiacov!

1-2-3

3. Ktorý sviatok alebo významný deň rozoznáš podľa obrázkov?

1-2-3

4. Ktoré ročné obdobie rozoznáš podľa obrázkov?

5. Nakresli, aké je dnes počasie! Zapiš dátum a čas pozorovania!

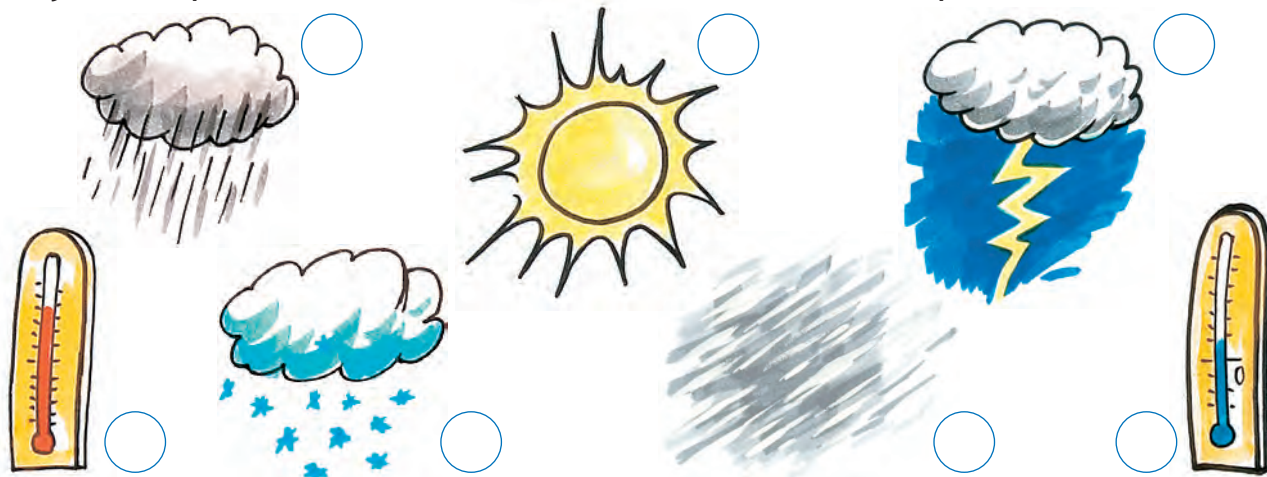
			
slnečné žiarenie	teplota	vietor	zrážky

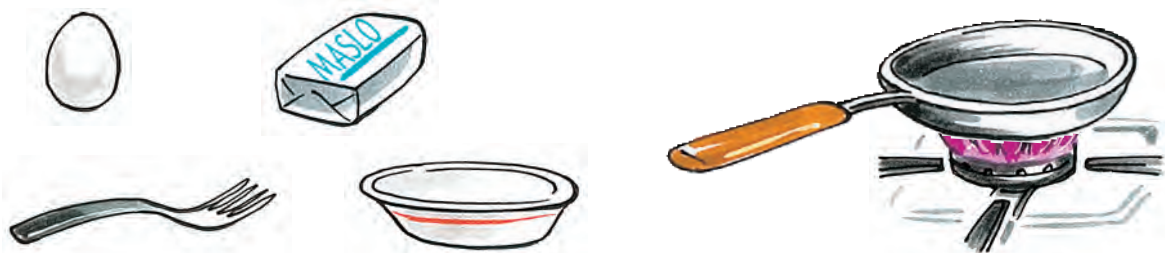
Povedz vlastnými slovami, aké je dnes počasie!

6. Vyfarbi kruhy pri obrázkoch: hnedou tie, ktoré sú charakteristické pre jesenné počasie, modrou tie, ktoré sú charakteristické pre zimné obdobie!

7. Aké jedlo sa dá pripraviť použitím potravín, ktoré sú na obrázku?

Povedz, čo sa stane s maslom, čo sa stane s vajcom, ak ho dáme na panvicu?

8. Dopln obrázok!

Nakresli

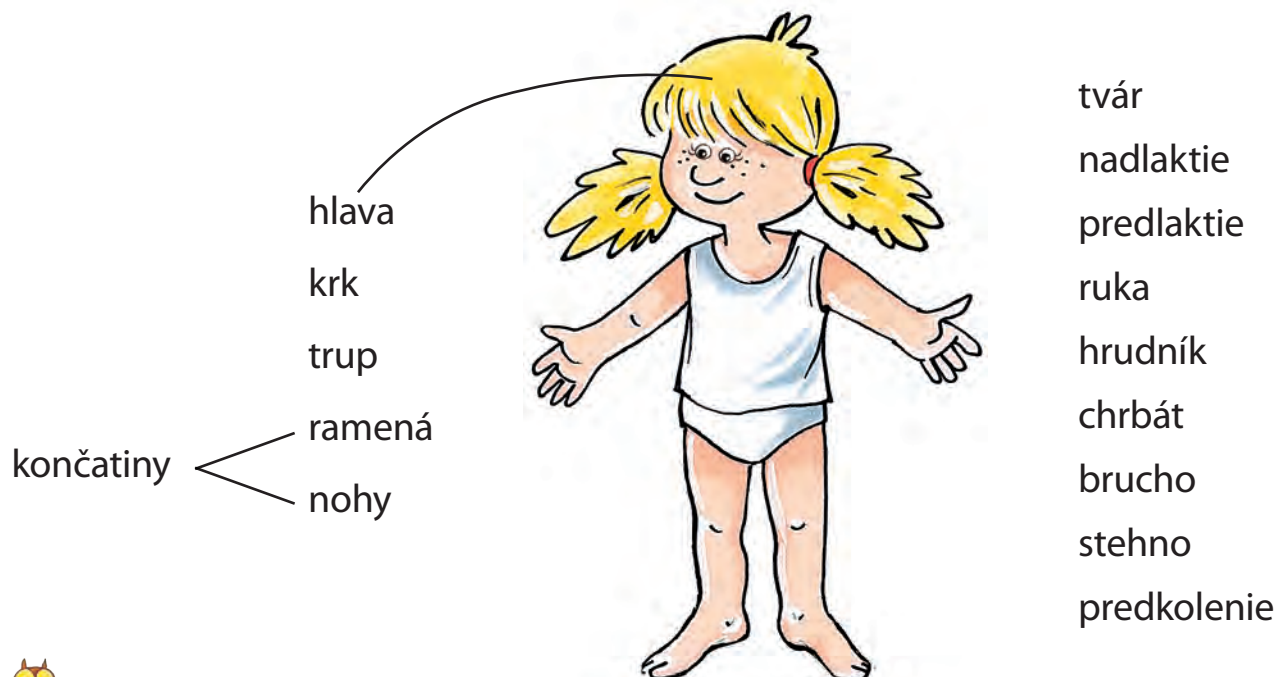
- farebný pásik na Žofkinu ľavú ponožku,
- od nej naľavo školskú tašku,
- nad ňu lampu,
- napravo od Žofky kvietok
- na pravú stranu jej sukne vrecko!

Ktorým smerom sa pozerá Žofka?
Precvičujte určovanie smerov!

Naše telo, životné funkcie a naše zdravie

1. Pomenuj jednotlivé časti Žofkinho tela! Ukáž na sebe jednotlivé časti tela!

 Hlavné časti ľudského tela: hlava, krk, trup, končatiny

2. Ktorá Žofkina ruka je na obrázku? Zakrúžkuj ju na obrázku v 1. úlohe!

palec prostredník malíček prstenník ukazovák

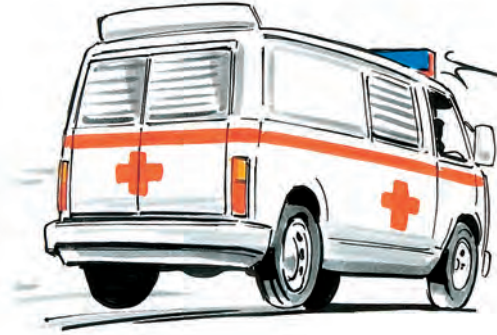

palec – zelený prsteň
prostredník – červený prsteň
malíček – žltý prsteň
prstenník – modrý prsteň
ukazovák – čierny prsteň

3. Petrikovi a Žofke sa narodil súrodeneč. Porozprávaj, čo vidíš na obrázku!

4. Zdravie je najväčšie bohatstvo.
Čo môžeš urobiť pre svoje zdravie?

Veľa sa pohybuj!

Veľa spi!

Správne sa stravuj!

Denne dbaj
o svoju hygienu!

Obliekaj sa primerane počasiu!

5. Ako prebieha jeden tvoj deň? Očísluj obrázky v správnom poradí!

1-2-3

Je dôležité, aby si mal na všetko čas!

6. Obliekli sa Žofka a Petřík správne? Nakresli pod obrázok vhodné časti oblečenia!

na jarnú túru

na sánkovačku

do školy

na šport,
na hranie

Obliekaj sa primerane počasiu a príležitosti!

7. Aké hry sa hrajú Petrík a Žofka na obrázku? Koľko hier si rozoznal?

Veľa sa pohybuj!

8. Kedy, čo a koľkokrát by si mal denne jesť?

raňajky

desiata

obed

olovrant

večera

Z čoho a koľko by si mal denne zjesť?

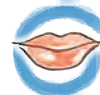
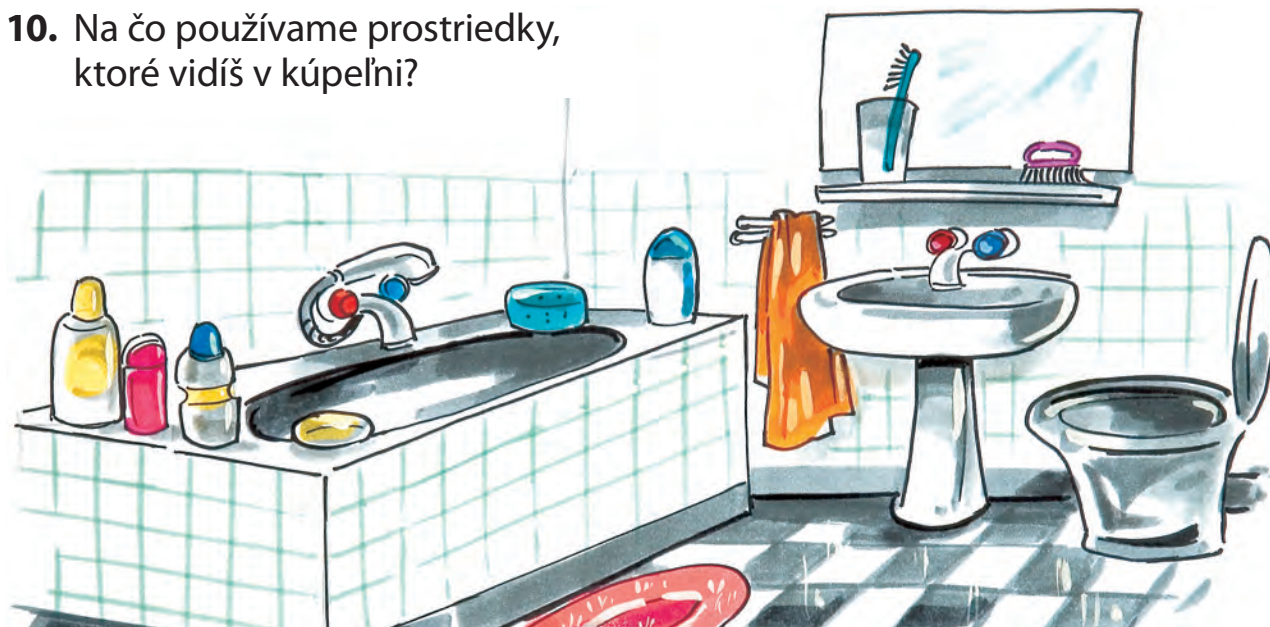

Správne sa stravuj!

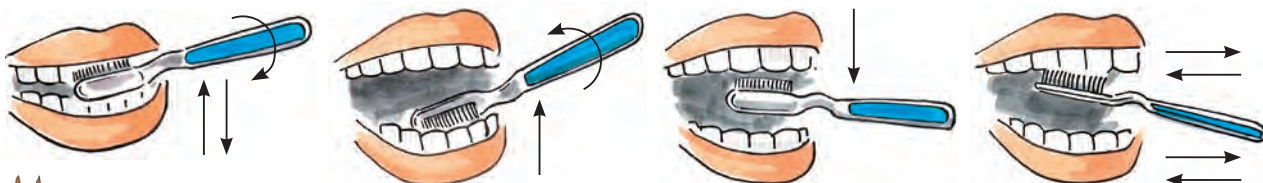
9. Žofka a Petřík nakupujú. Čo by mali vložiť do nákupného vozíka? Prečo?

10. Na čo používame prostriedky, ktoré vidíš v kúpeľni?

11. Pozri si obrázky! Povedz, ako si treba správne čistiť zuby!

Po každom jedle si umy zuby!

12. Čo robia Žofka a Petriček správne a čo nesprávne?
Podľa teba prečo?

13. Vymenuj dobré vlastnosti, ktoré vidíš u detí na obrázku!

14. Priprav jablkové müsli! Pri krájaní jablka požiadaj o pomoc dospelého.

